

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito de defensa da competencia

Materia	Dereito de defensa da competencia			
Código	003G081V01923			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito privado Dereito público			
Coordinador/a	Conde Fernández, Francisco			
Profesorado	Conde Fernández, Francisco			
Correo-e	fconde@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es/			
Descrición xeral	Estudo das institucións xurídicas básicas que participan na protección da competencia, tanto desde un punto de vista privado como público.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostran posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C63	CEI 16 - Coñecer de forma sistemática contidos propios do Dereito de Defensa da Competencia relacionados co Dereito Administrativo manexando fontes positivas, xurisprudenciais e doutrinais e identificar os contidos propios do Dereito de Defensa da Competencia relacionados co Dereito Mercantil manexando fontes positivas, xurisprudenciais e doutrinais.
C64	CEI 17 - Ser capaces de entender correctamente os documentos que integran un expediente administrativo de defensa da competencia e de actuar conforme a Dereito nun procedemento, tanto desde a posición da Administración como desde a da persoa interesada, así como de identificar as situacións de restrición da competencia no mercado, de solucionarlas segundo a normativa aplicable e de previr situacións que atenten contra o dereito á libre competencia.
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D2	Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos mecanismos e institucións propios do Dereito de Defensa da Competencia, manexar con soltura o sistema de fontes relativo ao devandito ámbito e resolver problemas xurídicos relacionados coa materia obxecto de estudo.	A1	B1	C63	D1
	A3	B3	C64	D2
	A4	B4		D5

Contidos	
Tema	
BLOQUE *I: DEREITO PRIVADO DA LIBRE COMPETENCIA	*I. FUNDAMENTOS DO DEREITO DA LIBRE COMPETENCIA. *II. REGULACIÓN DA LIBRE COMPETENCIA: DEREITO ESPAÑOL E COMUNITARIO *III. CONDUTAS PROHIBIDAS 1. Condutas colusorias 2. Abuso de posición dominante 3. Falseamento da libre competencia por actos desleais 4. Excepcións ás condutas prohibidas 5. Consecuencias civís. Aplicación xudicial privada do Dereito da libre competencia *IV. CONDUTAS CONTROLADAS 1. Concentracións económicas 2. Axudas públicas
BLOQUE *II: DEREITO PÚBLICO DA COMPETENCIA	*I. A DEFENSA DA COMPETENCIA COMO MANIFESTACIÓN DA CHAMADA ORDE PÚBLICA ECONÓMICO. *II. A REGULACIÓN DA LIBRE COMPETENCIA: DEREITO COMUNITARIO E ORDENAMENTO ESPAÑOL. *III. A ORGANIZACIÓN ADMINISTRATIVA DA COMPETENCIA. 1. Aspectos xerais e competenciais. 2. A Comisión Nacional dos Mercados e a Competencia 3. A organización autonómica 4. A resolución dos conflitos que se susciten entre o ámbito de actuación dos órganos estatais e autonómicos de defensa da competencia *IV. PROCEDEMENTO NACIONAL 1. Disposicións xerais 2. Procedemento sancionador 3. Procedemento de control de concentracións económicas 4. Procedemento de control de axudas ilegais *V. REXIME SANCIONADOR VIN. REFERENCIA Ao PROCEDEMENTO E SANCIÓN NO DEREITO COMUNITARIO.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	32.5	65	97.5
Presentación	10	10	20
Estudo de casos	10	10	20
Exame de preguntas obxectivas	2	10.5	12.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	O profesor procederá á exposición dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e directrices de traballo.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Estudo de casos	Análise dun feito, ou suceso real ou adaptado, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Lección maxistral	O profesor procederá á exposición dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e directrices de traballo.
Estudo de casos	Análise dun feito, ou suceso real ou adaptado, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Lección maxistral	Asistencia e participación activa.	5	A3 A4	B3 B4	D1	
	Resultado de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos mecanismos e institucións propios do Dereito de Defensa da Competencia, manexar con soltura o sistema de fontes relativo ao devandito ámbito e resolver problemas xurídicos relacionados coa materia obxecto de estudo.					
Presentación	Exposición e debate de casos e situacións vinculados ó Dereito de Defensa da Competencia.	10	A3 A4	B1 B3 B4	D1 D2 D5	
	Resultado de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos mecanismos e institucións propios do Dereito de Defensa da Competencia, manexar con soltura o sistema de fontes relativo ao devandito ámbito e resolver problemas xurídicos relacionados coa materia obxecto de estudo.					
Estudo de casos	Exporanse situacións ou problemáticas xa dadas, ou que poidan darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións... Teranse en conta as formulacións, interpretacións e razoamentos que se poñan de manifesto no desenvolvemento dos casos prácticos.	15	A3 A4	B1 B3 B4	D1 D2 D5	
	Resultado de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos mecanismos e institucións propios do Dereito de Defensa da Competencia, manexar con soltura o sistema de fontes relativo ao devandito ámbito e resolver problemas xurídicos relacionados coa materia obxecto de estudo.					
Exame de preguntas obxectivas	Todos os alumnos, con independencia do sistema que adopte (avaliación continua ou non), deberá realizar unha proba obxectiva, sobre os contidos da materia. Inclúiranse preguntas directas sobre aspectos concretos. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	70	A1 A4	B1 B4	C63 C64	D1 D5
	Resultado de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos mecanismos e institucións propios do Dereito de Defensa da Competencia, manexar con soltura o sistema de fontes relativo ao devandito ámbito e resolver problemas xurídicos relacionados coa materia obxecto de estudo.					

Outros comentarios sobre a Avaliación

Ao comezo do curso, os alumnos deberán manifestar a súa intención -ou non- de acollerse ao sistema de avaliación continua. A tal fin, os profesores da materia proporcionaranlles un documento que aqueles deberán cubrir e asinar.

Primeira oportunidade de exame

(convocatoria de Xaneiro)

A.- O/o alumno/a que se acolla ao sistema de avaliación continua

deberá asistir regularmente ás clases presenciais e será avaliado conforme aos criterios que se indicaron máis arriba (asistencia, estudo/resolución de casos, exposicións -30% da cualificación- e proba final obxectiva -70%- composta de preguntas cortas). Estes alumnos nunca serán avaliados mediante un exame final que represente o 100% da cualificación da materia.

B.- O/o alumno/a que non cubra e firme o documento presentado

polos profesores da materia, ao comezo do curso, non terá dereito a ser avaliado de acordo cun sistema de avaliación continua. Por tanto, estes alumnos deberán someterse a unha proba final obxectiva (exame final) que representará o 100% da súa cualificación final.

Segunda oportunidade de exame

(convocatoria de Xullo)

No exame da convocatoria de Xullo só se realizará unha proba final obxectiva, cuxa valoración dependerá de se o alumno acolleuse ao sistema de avaliación continua (70% da cualificación final), ou non (100% da súa cualificación).

Así, aos alumnos que se someteron ao sistema de avaliación continua, conservaráselles a nota do devandito sistema. Isto é, se o/o alumno/a non aprobase a materia na convocatoria de Xaneiro (primeira oportunidade de exame), non por iso perdería a cualificación obtida ao longo do proceso de avaliación, xa que se lle conservaría dita nota.

Con todo, se o/o alumno/a non aprobase a materia nos dous citados exames do curso académico (Xaneiro e Xullo), pasando a outro curso académico diferente, tería que, obrigatoriamente, someterse de novo ao proceso de avaliación continua e realizar a proba final obxectiva. Con iso quérese pór de manifesto que as cualificacións obtidas no proceso de avaliación continua non se gardan dun curso académico para outro.

Convocatoria de Fin de Carreira:

No exame da convocatoria de Fin de Carreira só se realizará unha proba final obxectiva, cuxa valoración será o 100% da cualificación final.

DATAS DAS PROBAS DE AVALIACIÓN: As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as que se especifiquen no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o Curso 2019-20.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BELLO MARTÍN-CRESPO, M^a. P. / HERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, F. (Coords.), **Derecho de la libre competencia comunitario y español**, Aranzadi-Thomson, 2009

BENEYTO, J. M^a / MAILLO, J. (Dirs.), **La nueva Ley de Defensa de la Competencia: análisis y comentarios**, Bosch, 2009

BERCOVITZ RODRIGUEZ-CANO, A., **Apuntes del Derecho Mercantil**, última edición, Aranzadi-Thomson,

BROSETA PONT, M. / MARTINEZ SANZ, F., **Manual de Derecho Mercantil, Tomo I**, última edición, Tecnos,

CAMPUZANO LAGUILLO, A. B. / PALOMAR OLMEDA, A. / CALDERÓN, C., **El Derecho de la competencia**, Tirant lo Blanch, 2015

GARCÍA-CRUCES, J. A. (Dir.), **Tratado de Derecho de la competencia y de la publicidad, T. I**, Tirant lo Blanch, 2014

JIMENEZ SANCHEZ, G. J. / DÍAZ MORENO, A., (Coords.), **Derecho Mercantil, Volumen 2**, última edición, Marcial Pons,

LOMA-OSORIO LERENA, D., (Coord.), **Tratado de Derecho de la competencia**, Aranzadi-Thomson Reuters, 2013

MASSAGUER, J. / FOLGUERA, J. / SALA ARQUER, J.M. / GUTIÉRREZ, A. (Dirs.), **Comentario a la Ley de Defensa de la Competencia**, 3^a ed., Civitas-Thomson, 2012

ODRIOZOLA, M. (Dir.) / IRISSARY, B. (Coord.), **Derecho español de la competencia: comentarios a la Ley 15/2007, Real Decreto 261/2008 y Ley 1/2002**, Bosch, 2008

ORTIZ BLANCO, L. / MAILLO GONZÁLEZ-ORÚS, J. / IBÁÑEZ COLOMO, P. / LAMADRID DE PABLO, A., **Manual de Derecho de la competencia**, Tecnos, 2008

PAREJO ALFONSO, L. / PALOMAR OLMEDA, A. (Dirs.), **Derecho de la Competencia. Estudios sobre la Ley 15/2007, de 3 de julio, de Defensa de la Competencia**, La Ley, 2008

SÁNCHEZ CALERO, F. / SÁNCHEZ-CALERO GUILARTE, J., **Instituciones de Derecho Mercantil, Tomo I**, última edición, Aranzadi-Thomson Reuters,

SIGNES DE MESA, J. I. / FERNÁNDEZ TORRES, I. / FUENTES NAHARRO, M., **Derecho de la competencia**, Civitas Thomson-Reuters, 2013

Bibliografía Complementaria

BERCOVITZ RODRIGUEZ-CANO, A. (Dir.), **Derecho de la Competencia y Propiedad Industrial en la Unión Europea**, Aranzadi-Thomson, 2007

SORIANO GARCÍA, J. E., **La defensa de la competencia en España**, Iustel, 2007

GUTIÉRREZ HERNÁNDEZ, A. / VIDAL MARTÍNEZ, P., **Legislación sobre Derecho de la competencia español y de la Unión Europea**, Aranzadi-Civitas, 2015

VARELA CARID, F. (Coord.), **Estudios sobre la nueva Ley de la Competencia. Análisis desde la perspectiva gallega**, Xunta de Galicia, 2010

MUÑOZ MACHADO, S. y ESTEVE PARDO, J. (Dirs.), **Derecho de la regulación económica, Vol. I (Fundamentos e instituciones de la regulación)**, Iustel, 2009

ARROYO APARICIO, A., **La aplicación descentralizada de los arts. 81 y 82 del Tratado CE según el Reglamento CE núm. 1/2003**, en **Estudios de Derecho de la competencia** (Coord. Font Galán, J. I. y Pino Abad, M.), Marcial Pons, 2005, pp. 249-272

ARROYO APARICIO, A., **Capítulo IV: Procedimiento y sanciones para las prohibiciones de los artículos 81 y 82 TCE**, en **Derecho de la Competencia y Propiedad Industrial en la Unión Europea** (Dir. Bercovitz, A.), Aranzadi-Thomson, 2007, pp. 121-142

COSCULLUELA MONTANER, L. y LÓPEZ BENÍTEZ, M., **Derecho público económico**, Iustel, 2009

GUILLEN CARAMÉS, J., **Libre competencia y Estado autonómico**, Marcial Pons, 2005

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Dereito administrativo II/O03G081V01503

Dereito mercantil I/O03G081V01502

Dereito mercantil II/O03G081V01702
